

**Inventariserend veldonderzoek -
proefsleuven**

Diekmanweg, Denekamp gemeente Dinkelland (OV).

april 2025
Versie 2 (definitief)
In opdracht van:
BJZ.nu

Laagland Archeologie Rapport 1563

Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven Diekmanweg te Denekamp,
gemeente Dinkelland (OV)

Auteur: Hans Oude Rengerink en Erwin Brouwer

In opdracht van: BJZ.nu

Foto's en tekeningen: Laagland Archeologie

status rapport: definitief

Controle: Hans Oude Rengerink

Redactie: Erwin Brouwer

ISSN 2468-4759

Laagland Archeologie BV
Virulyweg 21F-G
7602 RG Almelo

Tel 06 - 49 88 34 03

E-mail: info@laaglandarcheologie.nl
KvK-Nummer: 75251876

© Laagland Archeologie BV, Almelo, april 2025

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Laagland Archeologie BV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

Laagland Archeologie heeft op 27 maart 2025 een Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven uitgevoerd aan de Diekmanweg te Denekamp, gemeente Dinkelland (OV). Op het terrein is eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de kans op archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied klein was en het archeologisch belang laag. Op basis van deze resultaten werd geadviseerd het plangebied vrij te geven.

Dit advies is niet overgenomen door het bevoegd gezag. Dit besluit is gebaseerd op hoe vier van de boringen een vrijwel intacte bouwvoor hadden en het gebied in zekere periode droog genoeg is geweest voor gebruik. Op basis van deze gegevens is door het bevoegd gezag besloten dat er een aanvullend onderzoek dient plaats te vinden in de vorm van een Inventariserend veldonderzoek – proefsleuven. Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd op basis van het KNA protocol 4003 IVO-P van de SIKB BRL4000.

Het proefsleuvenonderzoek heeft tot doel het verkrijgen van gegevens om de archeologische verwachting te toetsen en eventueel aanwezige vindplaatsen op te sporen en te waarderen. Op basis van de waardering kan de behoudenswaardigheid van de vindplaats binnen het plangebied worden vastgesteld. En diende antwoord te geven op de in het PvE opgestelde onderzoeksvragen.

Er zijn in beperkte mate enkele archeologische sporen aangetroffen. Het geringe aantal sporen is over de vier putten verspreid. Gebaseerd op de scherpe begrenzing van de sporen zullen deze niet ouder zijn dan de Nieuwe Tijd. Tijdens het onderzoek zijn geen vondsten aangetroffen, waardoor verdere datering niet mogelijk is. Hierbij behoren de sporen in de twee westelijk gelegen putten hoogstwaarschijnlijk tot de resten van een recente boomkwekerij. Tevens zijn in het midden van het plangebied resten van een ontgonnen ven aangetroffen. Gebaseerd op de lage hoeveelheid en kwaliteit van de van de vindplaats is deze na de waardering volgens het protocol 4003 als niet behoudenswaardig gekwalificeerd en wordt aan het bevoegd gezag geadviseerd om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling. Dit advies is overgenomen door de gemeente Dinkelland, hierin vertegenwoordigt door Eva Kaptijn.

Samenvatting	3
1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding onderzoek	5
1.2 Afbakening onderzoeksgebied	6
1.3 Administratieve gegevens	7
2 Voorgaand onderzoek en verwachting	8
2.1 Resultaten voorgaand onderzoek	8
2.2 Archeologische verwachting	9
2.3 Selectiebesluit	10
3 Doel van het onderzoek	11
3.1 Doel van het onderzoek en motivatie	11
3.2 Onderzoeksvragen uit het PvE	11
4 Methoden	12
4.1 Onderzoeksmethodiek	12
5 Landschap en bodem	14
5.1 Geologie en geomorfologie	14
6 Archeologie	16
6.1 Sporen en structuren (zie bijlage 4)	16
6.2 Vondsten	18
6.3 Synthese	18
7 Onderzoeksvragen en conclusie	19
8 Selectieadvies	20
Literatuur en bronnen	21
BIJLAGE 1 AMZ-cyclus	22
BIJLAGE 2 Archeologische perioden	23
BIJLAGE 3 Sporenlijst	24
BIJLAGE 4 Opgravingsvlakken; Puttenoverzicht met alle sporen	25

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

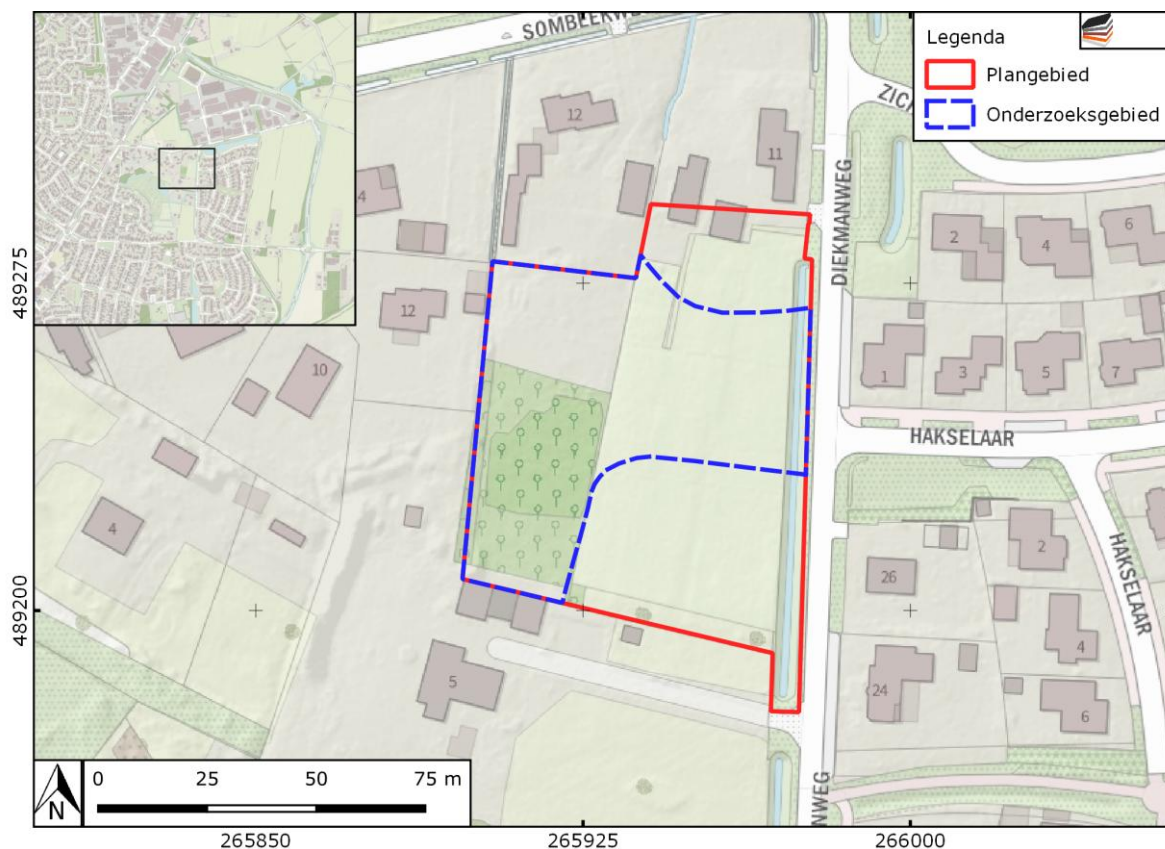
1.1 AANLEIDING ONDERZOEK

De aanleiding tot het proefsleuvenonderzoek vormt de geplande ontwikkeling van zes nieuwe woningen aan de Diekmanweg te Denekamp (OV). (Afbeelding 1). Op het terrein is in 2024 een inventariserend veldonderzoek – verkennende fase uitgevoerd.¹ Hieruit is naar voren gekomen dat de bodem in delen van het bouwterrein nog zodanig intact zijn dat er archeologische resten zijn te verwachten. Op basis van dit onderzoek is door het bevoegd gezag besloten dat er een vervolgonderzoek dient plaats te vinden in de vorm van een Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven.

Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van gegevens om de archeologische verwachting te toetsen en eventueel aanwezige vindplaatsen op te sporen en te waarderen. Op basis van de waardering kan de behoudenswaardigheid van de vindplaats binnen het plangebied worden vastgesteld.

Het doel van de opdrachtgever is te voldoen aan de eisen en randvoorwaarden ten aanzien van het aspect archeologie, die gesteld worden in het bestemmingsplan/de verstrekte omgevingsvergunning. De opdrachtgever heeft geen aanvullende wensen kenbaar gemaakt.

¹ Ponten & Brouwer, 2024

Afbeelding 1. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied.

1.2 AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

Het plangebied betreft enkele percelen aan de Diekmanweg in Denekamp, gemeente Dinkelland (OV). Het terrein is momenteel onbebouwd en in gebruik als weide en tuin en heeft een omvang van ca. 6700 m² (Afbeelding 1).

1.3 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	
Provincie	Overijssel
Gemeente	Dinkelland
Plaats	Denekamp
Toponiem	Diekmanweg
Kadastrale perceelnummer(s) ²	DNK00-O-5491; DNK00-O-5489; DNK00-O-5490
Laagland Archeologie projectnummer	DEDI251
Uitvoeringsperiode per deelproces	1. Voorbereiding: 20-3-2025 2. Veldwerk: 27-3-2025 3. Uitwerking: 31-3-2025 - 1-4-2025 4. Deponering: na definitief rapport
Datum conceptrapportage	9-4-2025
Datum definitief rapport	16-4-2025
XY-coördinaten	265906/489277
	265978/489287
	265974/489174
	265899/489205
Kaartblad	29A
Oppervlakte/lengte plangebied	ca. 6700 m2
Datering	Paleolithicum - Nieuwe Tijd
Complextype	Bewoning (inclusief verdediging)
Onderzoeksmeldings nr	5731255100
AMK-terrein	n.v.t.
Vondstmeldingsnr.	n.v.t.
Type onderzoek	Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven
Opdrachtgever	BJZ.nu
	contactpersoon: I. Pielman
Bevoegde overheid	Gemeente Dinkelland
Goedkeuring bevoegde overheid	15-4-2025
Adviseur namens bevoegde overheid	E. Kaptijn
Beheer documentatie	E-depot voor de Nederlandse Archeologie Archief Laagland archeologie BV Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Overijssel
Uitvoerder	Laagland Archeologie BV Virulyweg 21F-G 7602 RG Almelo 06 - 49 88 34 03
Projectleider	Hans Oude Rengerink Hans.Ouderengerink@laaglandarcheologie.nl

Tabel 1. Objectgegevens.

² kadastralekaart.com

HOOFDSTUK 2 VOORGAAND ONDERZOEK EN VERWACHTING

2.1 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Voor het plangebied is in 2024 reeds een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd.³ Hieronder worden beknopt de resultaten van dit onderzoek beschreven.

Bodem, geologie en geomorfologie

Het plangebied ligt in het Overijssels-Gelders zandgebied. Dit landschap is gevormd tijdens de voorlaatste ijstijd (Saalien) en de laatste ijstijd (Weichselien). Kenmerkend voor dit gebied is het dekzandlandschap, met dekzandvlakten, -welingen en -ruggen. Beken doorsnijden dit landschap en her en der komen grotere en kleine stuwwallen voor. Gedurende het Saalien was dit deel van Nederland geheel met landijs bedekt dat een dikte van honderden meters kon bereiken. De stuwwallen ontstonden langs de flanken en het front van de voortkruisende, dikke ijsmassa. Ze bestaan uit oudere afzettingen van de voorloper van de Rijn (klei, zand, grind), die door de gletsjers zijn weggedrukt. De glaciaal afzettingen afkomstig van de ijskap (glaciaal, inclusief subglaciaal (keileem/grondmorene), fluvioglaciaal (sandur, kame en esker; (kei)zand), en glaciaal meersedimenten (klei met warven) die toen tot afzetting kwamen worden gerekend tot de Formatie van Drenthe. Tijdens de laatste fasen van het Weichselien werd het keileem afgedekt door dekzand (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden). Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied in een zone met dekzandwelingen en vlakten.

Op het AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland) is te zien dat het plangebied zich op een overgang bevindt van een hoger gelegen gebied in het zuiden naar een lager gelegen gebied in het noorden. In de detailopname van het AHN is te zien dat het zuidelijke deel van het plangebied iets hoger ligt dan het noordelijke deel. Het hoogteverschil betreft overigens maximaal een halve meter. De bebouwde gebieden ten westen, zuiden en oosten van het plangebied zijn heel waarschijnlijk opgehoogd.

Bodemkundig ligt het gebied in een zone met veldpodzolgronden. Veldpodzolgronden zijn gevormd in relatief laaggelegen, tamelijk vochtige gronden, al is het bodemtype gedurende lange tijd voldoende ontwaterd geweest om bodemvorming mogelijk te maken. Het zijn ietwat zure gronden, die niet zeer geschikt waren voor vroege vormen van akkerbouwen. Vaak zijn veldpodzolgronden pas vrij laat (Late Middeleeuwen of Nieuwe Tijd) in ontginning genomen op een moment dat meer geschikte bodemtypen niet meer voorhanden waren. Een veldpodzolgrond behoort tot de hydro zandgronden, waarbij de inspoeling beperkt is als gevolg van relatief hoge grondwaterstanden. De uit- en inspoelingslagen zijn bij deze gronden over het algemeen slecht ontwikkeld.

³ Ponten & Brouwer 2024

Archeologie en historie

In de omgeving van het plangebied zijn weinig archeologische waarden aanwezig. In de omgeving is door Hamaland in 2020 één booronderzoek uitgevoerd.⁴ Tijdens dit booronderzoek is vastgesteld dat de bodem grotendeels tot in de C-horizont is verstoord. Er is dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd. Denekamp wordt voor het eerst in de 8ste eeuw na Chr. genoemd samen met Noord-Deurningen als een onderdeel van het zogenoemde kerspel Ootmarsum.

Op de Hottingerkaart van 1787 is te zien dat het plangebied zich in de woeste gronden bevindt ten oosten van de historische kern van Denekamp. Tegen/door het plangebied loopt mogelijk wel een weg die verbonden is aan de Es ten noorden van het plangebied. Op de eerste kadastrale kaart (circa 1832) is het plangebied en haar omgeving nog onbebouwd. Het terrein is op de OAT (Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel) aangeduid als heide.

Op de topografische kaart van 1900 is te zien dat het plangebied, dat nog steeds niet is ontgonnen, deels is ingedeeld in percelen. Rond 1908 is het hele plangebied ontgonnen als weiland. Rond 1955 worden de percelen binnen het plangebied opnieuw ingericht en verschijnen mogelijk (bij)gebouwen binnen het plangebied. Nagenoeg alle bebouwing die momenteel nog tegen de noord en zuidzijde van het plangebied ligt is in 1955 gebouwd. Rond 2006 verschijnt een woonwijk tegen de oostzijde van het plangebied.

Resultaten voorgaand booronderzoek

Tijdens het booronderzoek is een verstoord pakket van een gemiddelde dikte van 40 cm aangeboord, die scherp begrensd lag op een C-horizont. In 2 boringen is een BC-horizont waargenomen met een dikte van 5 tot 10 centimeter, op een diepte van 40 tot 50 cm -mv. Tijdens het booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

2.2 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Op basis van het voorgaande onderzoek is er in het PvE een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld.

Datering en Complextype

Op basis van het voorgaande onderzoek wordt rekening gehouden met een brede archeologische verwachting. Dit betekent dat er vindplaatsen aanwezig kunnen zijn uit alle archeologische perioden en in principe een groot aantal archeologische complextypen uit de perioden van de steentijd tot en met de Nieuwe Tijd.

Omvang

In het voorgaande onderzoek kon geen begrenzing van een mogelijke vindplaats worden gegeven.

Diepteligging

Op basis van het verkennend booronderzoek bevinden de archeologische resten zich in de top van het intacte dekzand. Dit ligt direct onder de recente verstoringen op een diepte van 40 – 60 cm -mv.

Gaafheid en conservering

De gaafheid van eventuele vindplaatsen kan variëren als gevolg van de wisselende diepten van eventuele bodemverstoringen. In geval van vindplaatsen uit de late prehistorie ligt de archeologische waarde in de mate waarin grondsporen nog grotendeels intact zijn en in het horizontale vlak nog samenhang vertonen. Indien in de resterende B-, BC- of C-horizonten nog sporen leesbaar zijn, mogen dergelijke vindplaatsen nog als 'gaaf' beschouwd worden.

⁴ Van der Kuijl & Bosman 2020

Meestal is alleen in oude, opgevulde laagten en in diepe sporen zoals waterputten vanwege de natte condities sprake van redelijke conservatieomstandigheden. Mogelijk zijn in het onderzoeksgebied nog waterputten of –kuilen aanwezig, al dan niet met houten putconstructies (kistwerk, vlechtwerk of holle boomstammen).

Locatie

Een vindplaats kan zich binnen het gehele plangebied bevinden of zich daar buiten nog uitstrekken.

Uiterlijke kenmerken

De grondsporen kunnen plaatselijk in de intacte top van het dekzand nog intact zijn. Deze kunnen bestaan uit paalsporen, greppels, kuilen en waterputten. Artefacten kunnen bestaan uit (bewerkt) vuursteen, natuursteen, aardewerkfragmenten, verbrande leem, baksteen, glas en metaal. Organische materialen waarmee rekening gehouden dient te worden zijn hout, dierlijk bot, leer, textiel en macrobotanische resten. Deze materialen kunnen vooral worden aangetroffen in diepere sporen in de grondwaterzone.

Mogelijke verstoringen

Het terrein was tijdens het booronderzoek onbebouwd en in gebruik als tuin. De omvang van mogelijke verstoringen binnen de proefsleuven was aan de hand van het booronderzoek niet verder te bepalen.

2.3 SELECTIEBESLUIT

Op basis van het uitgevoerde booronderzoek is de kans klein dat het plangebied archeologische sporen bevat, afgezien van diepe grondsporen. Het archeologisch belang hiervan is laag. Geadviseerd is om geen vervolgonderzoek uit te voeren en het plangebied vrij te geven.

Dit advies is niet overgenomen door het bevoegd gezag. Hoewel drie van de zeven boringen inderdaad een verstoord bodemprofiel tonen met verstoring van 75 cm -mv of meer, zijn er ook vier boringen die op de bouwvoor na vrijwel intact zijn. In twee van deze boringen is bovendien een BC-horizont aangetroffen. Bij de andere twee boringen is alleen de bouwvoor tot 35-40 cm -mv verstoord en gaat de bodem daarna geleidelijk over in de C-horizont.

Hoewel de classificatie van veldpodzol en de aanwezigheid van roestvlekken op relatief natte omstandigheden duiden zijn er zeker perioden geweest waarin dit soort locaties gebruikt werden. Archeologische resten zijn daarom niet uit te sluiten en het gebied rond boringen 2, 5, 6, en 7 kan niet zonder meer vrijgegeven worden. Daarom wordt verder onderzoek in de vorm van Proefsleuven nodig geacht.⁵

⁵ Selectieadvies Eva Kaptijn 22-1-2025

DOEL VAN HET ONDERZOEK

3.1 DOEL VAN HET ONDERZOEK EN MOTIVATIE

Het proefsleuvenonderzoek heeft tot doel gegevens te verkrijgen om de archeologische verwachting te toetsen en eventueel aanwezige vindplaatsen op te sporen en te waarderen. Op basis van de waardering kan de behoudenswaardigheid van de vindplaats binnen het plangebied worden vastgesteld.

3.2 ONDERZOEKSVRAGEN UIT HET PVE

Conform het Programma van Eisen⁶ diende het proefsleuvenonderzoek antwoord te geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Zijn er in het onderzoeksgebied vindplaatsen met archeologische sporen en resten aanwezig?
2. Wat is de aard (complextype), omvang en fysieke kwaliteit daarvan?
3. Uit welke periode dateren deze?
4. Waar bevinden deze resten zich (horizontaal en verticaal)?
5. Wat is de bodemkundige opbouw en hoe intact is deze?
6. Wat is de waardestelling middels de KNA-waarderingscriteria? Is de vindplaats behoudenswaardig?

⁶ Hendriks 2025

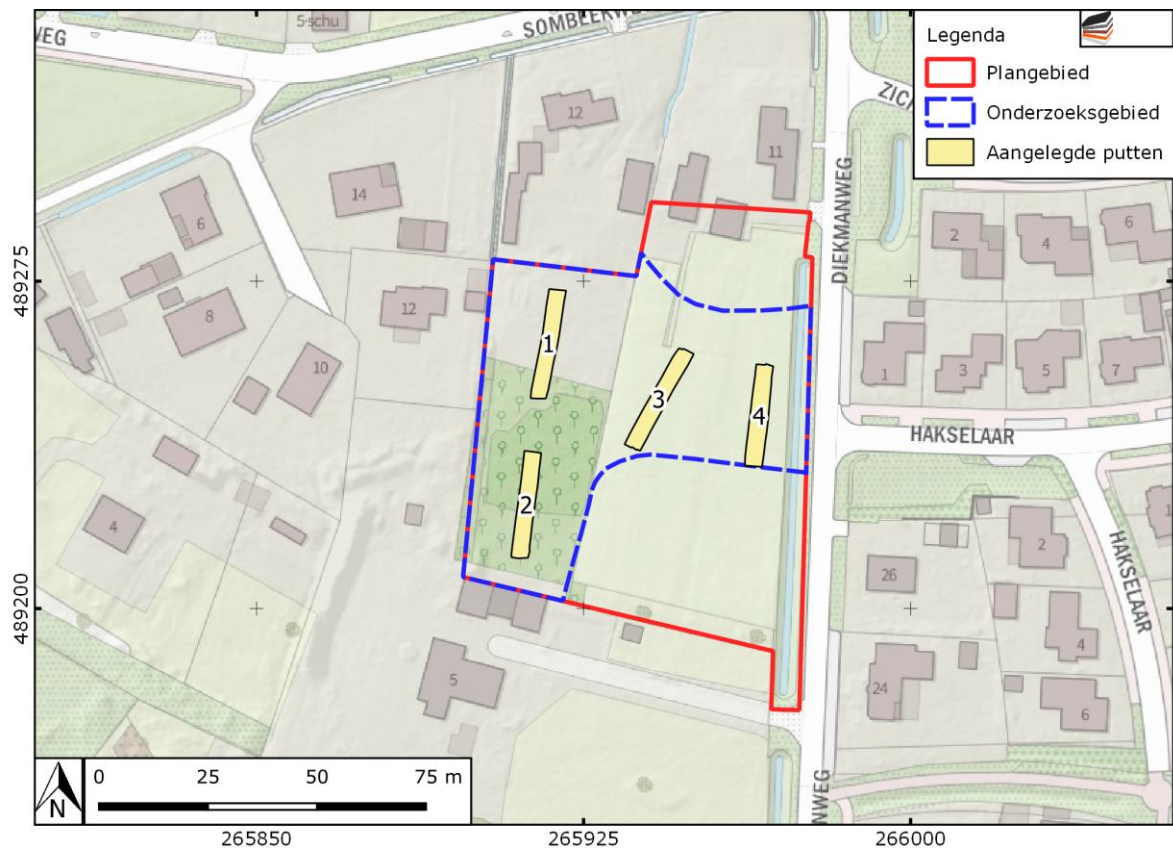
HOOFDSTUK 4 METHODEN

4.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd conform het PvE op 27 maart 2025. Tijdens het onderzoek zijn vier proefsleuven aangelegd. De proefsleuven 1 en 2 liggen aan de westkant, proefsleuf 3 in het midden en proefsleuf 4 aan de oostkant van het plangebied (Afbeelding 2). Alle putten, behalve put 4, zijn 25 meter lang en 4 meter breed. De proefsleuven 3 en 4 zijn enkele meters verplaatst in vanwege de aanwezigheid van hekwerk in het veld. Proefsleuf 3 is circa 40 graden richting het oosten gedraaid en proefsleuf 4 is circa 9 meter richting het zuiden verplaatst en 1.7 meter ingekort. Hierdoor hebben de proefsleuven een noord-zuid oriëntatie en proefsleuf 3 een zuidwest-noordoost oriëntatie. De sleuven zijn aangelegd met behulp van een graafmachine met een gladde afwerkbak en conform de KNA-leidraad Veldhandleiding Archeologie, de overige veldwerkspecificaties volgens het vigerende KNA-protocol IVO-P (4003) en de aanvullende eisen van het Programma van Eisen.

Tijdens het verdiepen is op relevante lagen gelet op de aanwezigheid van grondsporen. Indien geen grondsporen aanwezig waren, is verdiept tot aan de top van het dekzand. De sporen zijn ingemeten met behulp van een GPS in het Rijksdriehoekstelsel (RD). Rondom de proefsleuven is aan de oost- of westzijde om de drie meter de maaiveldhoogtes opgemeten en in de put is om de drie meter de vlakhoogte ingemeten. Van relevante sporen is een selectie handmatig gecoupeerd en gedocumenteerd. Tijdens de ontgraving is intensief gebruik gemaakt van de metaaldetector. Er zijn geen vondsten aangetroffen tijdens het veldwerk. Tijdens het veldwerk zijn geen sporen of lagen aangetroffen die geschikt waren voor bemonstering.

Ten behoeve van aardwetenschappelijk onderzoek zijn per proefsleuf twee profielkolommen van minimaal 1 meter breed gedocumenteerd. De lagen zijn beschreven conform de ASB met speciale aandacht voor bodemhorizontbeschrijving en genese van een eventueel cultuurdek.

Afbeelding 2. Afbeelding van uitgevoerde puttenplan

5 LANDSCHAP EN BODEM

5.1 GEOLOGIE EN GEOMORFOLOGIE

In totaal zijn acht profielkolommen gedocumenteerd aan de westzijde van de proefsleuven, waarvan zeven van circa één meter en één van circa drie meter. De meeste profielen zien er uit zoals profiel 401 (Afbeelding 3). Deze bestaat uit een basis van matig fijn tot zeer fijn, zwak siltig geeloranje verspoeld dekzand (s4050). Dit is de C-horizont. Daarbovenop ligt de bouwvoor van circa 30 cm dik matig fijn, zwak siltig donker bruin, zwak humeus zand (s4010). Bij de andere profielen is de bouwvoor tussen de 22 en 36 cm dik. In profiel 202 zitten er tussen de bouwvoor en de C-horizont nog twee recente verstoringen.

De profielen uit proefsleuf 3 geven een andere inkijk in de bodem (Afbeelding 4). Hier bestaat de C-horizont uit een matig fijn, zwak siltig geeloranje dekzand (s3050). Hier bovenop liggen de vullingen van een depressie (s3055) waarvan de onderste vulling (vulling 1) bestaat uit zeer grof, zwak siltig licht geelwit zand. Vulling 0 bestaat uit matig fijn, zwak siltig geelbruin, bruin gevlekt zand met humus brokken en rode baksteen spikkels. Deze laag wordt mogelijk geïnterpreteerd als ven of laagte en beslaat bijna het volledige vlak van proefsleuf 3 en één derde van proefsleuf 4 (zie Bijlage 4). In profiel 301 zit ongeveer halverwege het profiel de insteek van deze laag (Afbeelding 5). Bovenop spoor 3055 ligt matig fijn, zwak siltig licht bruingrijs zand met humusbrokken (s3030). Deze is geïnterpreteerd als een ontginningslaag met spitsporen. Tenslotte ligt hierop de bouwvoor die bestaat uit matig fijn, zwak siltig donker bruin, zwak siltig zand met enkele grove zandkorrels (s3010).

Afbeelding 3. Profielfoto van profiel 401.

Afbeelding 4. Profielfoto van profiel 302

Afbeelding 5. Rechter kant van profiel 301 met insteek depressie.

6 ARCHEOLOGIE

6.1 SPOREN EN STRUCTUREN (ZIE BIJLAGE 3)

Het leesbare sporenvlak is aangelegd op de top van de C-horizont. Deze bevond zich op circa 25 – 40 cm onder maaiveld en op circa 23.95 -24.30 m + NAP. In totaal zijn tijdens het onderzoek zeven spoornummers uitgedeeld. Deze bestaan uit vijf paalkuilen, een dierlijke verstoring (s5) en meerdere ploegsporen onder één spoornummer (s2).

De paalkuilen zijn over alle proefsleuven verspreid, behalve in proefsleuf 3. De paalsporen zijn licht grijs tot donkerbruin, bestaan uit matig fijn zwak siltig zand en zijn zwak humeus. De maximale diepte is 15 centimeter onder het vlakniveau. Er is geen vondstmateriaal in de paalsporen aangetroffen en geen structuur tussen de sporen te herkennen. Alle sporen zijn redelijk scherp tot scherp begrenst (Afbeelding 6). Op basis van deze begrenzing is het waarschijnlijk dat de sporen niet ouder zijn dan de Nieuwe Tijd. Spoor 1 wijkt af omdat dit spoor niet humeus is en het enige spoor met houtskool spikkels is (Afbeelding 7). Dit spoor wordt geïnterpreteerd als een mogelijk recent plantgat.

Afbeelding 6. Coupefoto van spoor 6.

Afbeelding 7. Coupefoto van spoor 1.

Naast de paalsporen zijn ook recente ploegsporen aangetroffen in put 1. De ploegsporen en de recente verstoringen in proefsleuf 2 zijn te koppelen aan de boomkwekerij die nog op de topografische kaart staat afgebeeld (Afbeelding 2). Samen met de naast gelegen (recente) sporen in proefsleuf 1 geven de ploegsporen ook een duidelijke scheiding tussen de boomkwekerij en de huidige tuin weer (Afbeelding 8). Op het maaiveld is dit zichtbaar door de aanwezigheid van een heg.

Afbeelding 8. Detailfoto van proefsleuf 1 met grens tuin en boomkwekerij (ploegsporen).

6.2 VONDSTEN

Tijdens het onderzoek zijn geen vondsten gedaan.

6.3 SYNTHESE

In het bureauonderzoek is vastgesteld dat het onderzoeksgebied in een zone met veldpodzolgronden zou liggen. Deze opbouw is tijdens het proefsleuven onderzoek niet aangetroffen. Op de meeste plekken in het onderzoeksgebied bestond de bodemopbouw uit een A-C profiel. In put 3 en een deel van proefsleuf 4 is een depressie waargenomen met daarin humusbrokken. Deze depressie is geïnterpreteerd als een ven. Gebaseerd op de bovengelegen lagen is deze ontgonnen. In de westelijke proefsleuven 1 en 2 zijn sporen gevonden van boomplantkuilen die duidelijk grenzen aan de tuin in het noorden. De meeste activiteit lijkt zicht te concentreren in deze 2 proefsleuven waar tevens bijna alle recente verstoringen liggen.

De verschillende sporen zijn zo over het onderzoeksgebied verspreid dat er, naast de hierboven genoemde observaties, geen duidelijke patronen te herkennen zijn. Zo zijn de verschillende paalsporen over heel het gebied verspreid zonder een herkenbare structuur. Op basis van de scherpe begrenzing van de paalsporen wordt verwacht dat deze niet ouder dateren dan de Nieuwe Tijd. Tevens zijn in geen van de sporen vondsten aangetroffen die deze beter kunnen dateren.

HOOFDSTUK 7 ONDERZOEKSVRAGEN EN CONCLUSIE

1. *Zijn er in het onderzoeksgebied vindplaatsen met archeologische sporen en resten aanwezig?*

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn zes archeologische sporen aangetroffen. Deze bestaan vijf paalkuilen en meerdere ploegsporen. Op basis van de verspreiding en ouderdom van deze sporen kunnen deze niet tot een vindplaats worden gerekend.

2. *Wat is de aard (complextype), omvang en fysieke kwaliteit daarvan?*

Op basis van de spreiding van het lage aantal sporen kan geen complextype met zekerheid worden vastgesteld. De sporen in de proefsleuven 1 en 2 behoren tot de restanten van de boomplantkuilen.

3. *Uit welke periode dateren deze?*

Door het ontbreken van vondsten is het zeer lastig om de sporen accuraad te dateren. Op basis van de scherppte van de insteek worden de sporen niet ouder dan de Nieuwe Tijd gedateerd.

4. *Waar bevinden deze resten zich (horizontaal en verticaal)?*

De meeste activiteit vind plaats in het westelijk deel van het gebied in proefsleuf 1 en 2. De andere twee sleuven hebben waarschijnlijk minder sporen doordat hier ooit een ven heeft gelegen die later is ontgonnen. De sporen waren zichtbaar in de C-horizont op een diepte tussen circa 25 – 40 cm onder maaiveld.

5. *Wat is de bodemkundige opbouw en hoe intact is deze?*

De bodemopbouw lijkt intact, ondanks deze zeer ondiep is. De bodem bestaat voor een groot deel uit C-horizont met direct daarboven de bouwvoor. In proefsleuf 3 ligt bovenop de C-horizont het ven met daarboven een ontginningsslaag.

6. *Wat is de waardestelling middels de KNA-waarderingscriteria? Is de vindplaats behoudenswaardig?*

Binnen het onderzoeksgebied is geen vindplaats aanwezig.

HOOFDSTUK 8 SELECTIEADVIES

Tijdens het onderzoek is geen archeologische vindplaats aangetroffen. Dit sluit aan bij de resultaten en verwachting bij het voorgaande onderzoek. Op basis van het ontbreken van een archeologische vindplaats wordt geadviseerd, aansluitend op het voorgaande onderzoek, om het plangebied vrij te geven. Dit advies is overgenomen door de gemeente Dinkelland, hierin vertegenwoordigt Eva Kaptijn.

Literatuur en bronnen

Hendriks, N., 2025: Inventariserend veldonderzoek - proefsleuven, Diekmanweg te Denekamp, gemeente Dinkelland (OV), Almelo.

kadastralekaart.com

KNA 4.2. Bijlage IV Waarderen van vindplaatsen

Kuijl, van der E.E.A., Bosman, E., 2020: *Bureauonderzoek en Verkennend Booronderzoek Archeologie Plangebied Denekamp Oost te Denekamp, Gemeente Dinkelland*. Zelhem.

Ponten, A., Brouwer, E.W., 2024: *Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek - verkennende fase Diekmanweg te Denekamp, gemeente Dinkelland (OV)*, Almelo (Laagland Archeologie Rapport 1403).

SIKB, 2018: Inventariserend Veldonderzoek (Landbodems) (Field Survey IVO (soil) Protocol 4003. SIKB 2018. Gouda.

<https://www.sikb.nl/doc/archeo/KNA40juni2016/KNA%20Lb%20bijlage%20IV%20Waarderen%20van%20vindplaatsen%20versie%204.0.pdf>

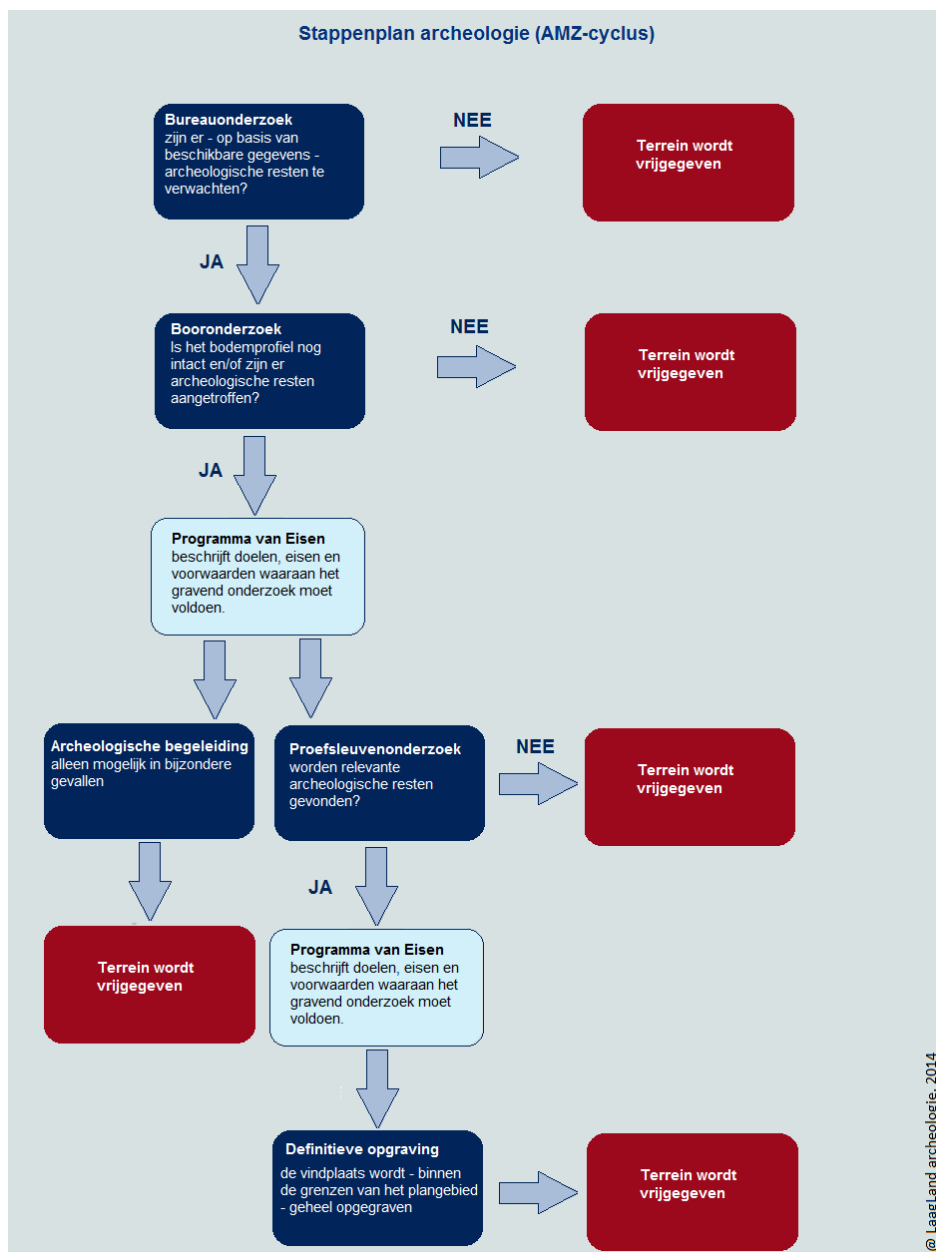
Gebruikte kaarten

Topografische kaart, schaal 1:10.000. Bron: www.pdok.nl. Geraadpleegd op 1-4-2025

Lijst met afbeeldingen

Afbeelding 1. Ligging van het plan- en onderzoeksgebied. _____	6
Afbeelding 2. Afbeelding van uitgevoerde puttenplan _____	13
Afbeelding 3. Profielfoto van profiel 401. _____	14
Afbeelding 4. Profielfoto van profiel 302 _____	15
Afbeelding 5. Rechter kant van profiel 301 met insteek depressie. _____	15
Afbeelding 6. Coupefoto van spoor 6. _____	16
Afbeelding 7. Coupefoto van spoor 1. _____	17
Afbeelding 8. Detailfoto van proefsleuf 1 met grens tuin en boomkwekerij (ploegsporen). _____	17

BIJLAGE 1 AMZ-CYCLUS

BIJLAGE 2 ARCHEOLOGISCHE PERIODEN

Archeologische perioden			Datering	
Nieuwe tijd		C	1795	
		B	1650	
		A	1500	
Middeleeuwen		Laat	1250	
		Vol	1050	
		vroeg	Ottoons	900
			Karolingisch	725
			Merovingisch	450
Romeinse tijd		Laat	270	
		Midden	70 na Chr.	
		Vroeg	15 voor Chr.	
Prehistorie	IJzertijd	Laat	250	
		Midden	500	
		Vroeg	800	
	Bronstijd	Laat	1100	
		Midden	1800	
		Vroeg	2000	
	Neolithicum	Laat	2850	
		Midden	4200	
		Vroeg	4900/5300	
	Mesolithicum	Laat	6450	
		Midden	8640	
		Vroeg	9700	
	Paleolithicum	Jong	35.000	
		Midden	250.000	
		Oud		
@ Laagland Archeologie, 2014				

BIJLAGE 3 SPORENLIJST

Spoor	Vulling	Put	Vlak	Textuur	Mediaan	Sublaag	Kleur	Gevlekt	Interpretatie	Specifiek	Humus	Puin	Type puin	Houtskool	Ijzer/mangaan	Laag interpretatie	Opmerking
1	0	1	1	Zs1	MF	-	LGR	-	PL	PK	-	0	-	1	-	-	Recent plantgat?
2	0	1	1	Zs1	MF	-	GRBR	BRGE	SP	SPP	hb	0	-	0	-	-	Recente ploegsporen
3	0	2	1	zs1	MF	-	DBR	-	PL	PK	H1	0	-	0	-	-	-
4	0	2	1	zs1	MF	-	DBR	-	PL	PK	H1	0	-	0	-	-	-
5	0	4	1	Zs1	MF	-	DGRBR	DGR	VS	VSD	h1	0	-	0	-	-	Dierengang
6	0	4	1	Zs1	MF	-	GRBR	-	PL	PK	h1	0	-	0	-	-	Scherp begrensd
7	0	4	1	Zs1	MF	-	DBRGR	-	PL	PK	h1	0	-	0	-	-	Scherp begrensd
999	0	1	1	Z	MF	-	-	-	VS	VSR	-	0	-	0	-	-	-
1010	0	1	104	Zs1	MF	-	DBRGR	-	LG	LGBO	h2	0	-	0	-	-	-
1050	0	1	104	Zs1	MF	-	LGE	-	LG	LGN	-	0	-	0	FE1	C	Bioturbatie in top C in overgang bouwvoor-C
2010	0	2	104	zs1	MF	-	DGR	DBR	LG	LGBO	H1	0	-	0	-	-	Plastic in vulling
2050	0	2	104	zs1	MF	zb	LBRGL	-	LG	LGM	-	0	-	0	FE1	c	brokkeb slechr gesorteerd grof zand; verspoeld dekzand?
3010	0	3	104	Zs1	MF	-	DBR	-	LG	LGBO	h2	0	-	0	-	-	MF zand met enkele grove zandkorrels
3030	0	3	104	Zs1	MF	vb	LBRGR	BRZW	LG	LGC	hb	0	-	0	-	-	Ontginningslaag met spitsporen
3050	0	3	104	Zs1	MF	-	GEOR	-	LG	LGN	-	0	-	0	FE1	C	Dekzand
3055	0	3	104	Zs1	MF	vb	GEBR	BR	DEPR	-	hb	1	rb	0	-	-	Ven?
3055	1	3	104	Zs1	ZG	-	LGEWT	-	DEPR	-	-	0	-	0	-	-	Grof zand
4010	0	4	104	Zs1	MF	-	DBR	-	LG	LGBO	h1	0	-	0	-	-	-
4050	0	4	104	Zs1	MF	-	GEOR	LGR	LG	LGN	-	0	-	0	FE1	C	Verspoeld dekzand matigfijn tot zeerfijn zand
4055	0	4	104	Zs1	MF	vb	LGR	ORGE	LG	LGN	-	0	-	0	FE2	C	Plaatselijk FE9; natte bodem

BIJLAGE 4 OPGRAVINGSVLAKKEN; PUTTENOVERZICHT MET ALLE SPOREN

